

Veehouder vraagt vaker naar extra pijnstilling bij onthoornen

Extra pijnstilling tijdens en na het onthoornen heeft een gunstig effect op het welzijn van de kalveren.

Veehouders zien steeds meer het nut in van extra pijnstillers, ervaren dierenartsen.

MARK VAN DER HEIJDEN, dierenarts herkauwers bij de Universitaire Landbouwhuisdierenpraktijk (ULP) in Harmelen

Het onthoornen van vrouwelijke kalveren in de melkveesector komt regelmatig terug in de maatschappelijke discussie over dierenwelzijn. Om het welzijn van de dieren bij het onthoornen te waarborgen, is in de 'Regeling toegelaten handelingen' Artikel 4n (aanvulling op Wet op de Uitoefening van de Diergeneeskunde, art. 7) opgenomen dat kalveren alleen onthoorn

mogen worden indien kalveren jonger zijn dan twee maanden en de ingreep onder een plaatselijke verdoving en met behulp van een elektrische of hetelucht-methode plaatsvindt. Het onthoornen zelf mag wel door de veehouder gebeuren als deze daar handigheid in heeft, maar de lokale verdoving zal door de dierenarts gezet moeten worden, omdat alleen dierenartsen de verdovingsmiddelen in

Onthoornen wordt door kalveren als pijnlijk ervaren. Dit kalf is goed verdoofd door de dierenarts.

FOTO: GR



hun bezit mogen hebben en mogen toepassen.

Extra pijnstilling

Veehouders vragen steeds vaker om extra pijnstilling na het onthoornen. Veehouders zien dat het gebruik van de beschikbare pijnstillers een positief effect heeft op het welzijn van het dier, zo ook rondom het onthoornen van kalveren. Uit onderzoek, waarbij is gekeken naar verschillende gedragingen van kalveren en het meten van cortisolspiegels (= maat voor pijnreactie), blijkt dat kalveren tot ten minste 44 uur na de ingreep pijn ervaren. Er zijn langwerkende pijnstillers die bij het onthoornen kunnen worden gegeven en een pijnstillend effect van twee tot drie dagen hebben. Hiermee kan dus de meest pijnlijke periode na het onthoornen goed overbrugd worden. In sommige landen om ons heen wordt het gebruik van dergelijke pijnstilling al sterk aangeraden en in Noorwegen is het zelfs al verplicht.

Vlottere kalveren

Argumenten van veehouders uit de ULP in Harmelen om extra pijnstilling te geven, zijn dat kalveren na het onthoornen veel vlotter zijn en blijven. Kalveren lijken minder gevoelig aan hun kop bij



De kop blijft langere tijd gevoelig. Extra pijnstilling is in sommige landen verplicht.

FOTO: GR

nog eens nadelige consequenties hebben wanneer zij bij elkaar aan de spenen gaan zuigen. Bij één veehouder worden de kalveren door een vaste medewerker verzorgd en hij ziet een duidelijk positief effect van het gebruik van extra pijnstil-

kalveren. Dit werd ook nog eens bevestigd door de totale hoeveelheid geleverde medicijnen bestemd voor het jongvee op het bedrijf. Sinds het geven van langwerkende pijnstilling bij het onthoornen, ziet hij dit antibioticagebruik bij het jongvee sterk teruglopen en zijn de kalveren een stuk vlotter. Al met al een goede vooruitgang, zeker in deze tijd. We moeten immers bewust met alle antibiotica omgaan.

Gewoonte van maken

Tegenwoordig zien we steeds vaker dat bij allerlei ingrepen extra pijnstilling wordt gegeven, omdat de dierenarts of de veehouder daar een positief effect in zien. Het geven van een langwerkende pijnstilling na het onthoornen is daar een goed voorbeeld van. Wellicht volgen er in de toekomst nog meer studies waarin dit verder naar voren komt.

Kalveren ervaren pijn tot ten minste 44 uur na het onthoornen

het doorsteken van het voerhek. Zonder extra pijnstilling twijfelen kalveren nogal eens om met hun kop door het voerhek te gaan en ze gaan soms zelfs bij soortgenoten in hetzelfde hok aan navels zuigen om zo aan hun zuigbehoefte te voldoen. Op latere leeftijd kan dit ook

ling. Voorheen zag hij nogal eens dat de kalveren na het onthoornen al snel wat antibiotica kregen, omdat zij wat trager bleven in de dagen erna. Het precieze gebruik hiervan, hoeveel en hoelang was hem maar ten dele bekend. Toch gingen er nog wel de nodige antibiotica naar de